

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/41/2022
Identifikačné číslo spisu: 7116214310
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:7116214310.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu VATMANN, spol. s r.o., so sídlom v Liptovskom Hrádku, SNP č. 1, IČO: 31 735 738, zastúpeného advokátom Mgr. Samuelom Dorociakom, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Belopotockého 720/2, proti žalovanému U..., narodenému E. zastúpenému Advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rázusova 13, o zaplatenie 31 384 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I. pod sp. zn. 39C/183/2016, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. júla 2020 sp. zn. 1Co/210/2019 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 9. júla 2020 sp. zn. 1Co/210/2019 a rozsudok Okresného súdu Košice I. z 12. februára 2019 č. k. 39C/183/2016-134 zrušuje a vec vracia Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I. (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. februára 2019 č. k. 39C/183/2016-134 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 31.384 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 31.384 eur od 6. 7. 2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% a nárok na paušálnu náhradu vo výške 100%.

1.1. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 31.384 eur s príslušenstvom titulom neuhradenej faktúry č. S. zo dňa 1. 7. 2013, splatnej 5. 7. 2013, ktorou žalobca fakturoval odberateľovi N.. B.. C. V., V., Transfér technológií, IČO: 108 249 28, náklady na jeden kus kabíny a montáž hasičského auta vrátane lakovania celkovo v sume 45.384 eur, avšak bola v nej zohľadnená úhrada podľa zálohovej faktúry č. S. vo výške 14.000 eur, teda celková čiastka na zaplatenie bola 31.384 eur. Žalovaný predmetnú faktúru v lehote splatnosti neuhradil. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 536 ods. 1, 2, 3, § 537, § 538, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a podľa § 1 ods. 1, 2, 3, § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z.

1.2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že ustanovenie § 536 Obchodného zákonníka nevyžaduje na platné uzavretie zmluvy o dielo písomnú formu, postačuje ústna dohoda minimálne o určení zmluvných strán a predmetu zmluvy. Vo vzťahu k cene diela súd prvej inštancie konštatoval, že „zmluva bola uzavretá bez dohody strán o cene diela, čo však nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dielo a tomu

zodpovedá aj to, že práce na diele boli uhrádzané postupne". Vychádzajúc z uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že základ nároku žalobcu na zaplatenie sumy za ním vykonané práce bol preukázaný. Ďalej sa súd s výškou žalovanej sumy vysporiadal tak, že „pokiaľ ide o výšku žalovanej sumy uvedenej faktúry, žalovaný túto žiadnym spôsobom v konečnom dôsledku nerozporoval, preto súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalovanú sumu".

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) na základe odvolania žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne právne posúdil právny vzťah sporových strán ako ústne uzavretú zmluvu o dielo podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Zmluva o dielo nepatrí medzi zmluvné typy, pri ktorých sa na ich platnosť vyžaduje uzavretie v písomnej forme. Žalovaný evidentne netrval na písomnej forme, o čom svedčí skutočnosť, že aj predtým vykonané a fakturované práce neboli na báze písomnej zmluvy a ani žalovaným uznaná zákazka na tzv. dokončovacie práce nebola v písomnej forme. Ďalej odvolací súd uviedol, že „žalovaný v konaní nepresvedčil, že by nebolo pravdivé tvrdenie žalobcu, že ústna zmluva o dielo bola uzavretá aj bez výslovnej dohody o cene, keďže cena diela bola plnená v etapách podľa vyhotovenia diela, žalovaný v konaní nikdy neuviedol, že cena diela nezodpovedá vykonaným prácam, a pod."

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a tiež z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vychádzal odvolaciu súdu, že postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP, avšak vôbec nereagoval na jeho vecnú a právnu argumentáciu uvedenú v odvolaní. Podľa žalovaného paušálne hodnotenie odvolacieho súdu, podľa ktorého súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru o všetkých otázkach, ktoré sú predmetom sporu, je možné považovať za nelogický a arbitrárny záver.

3.1. Osobitne dovolateľ poukázal na nevysporiadanie sa odvolacieho súdu s viacerými jeho argumentmi, a to (1.) s jeho námietkou, že svedok A. deklaroval, že súčasťou dohody o zmluvných podmienkach boli aj dojednania zmluvných strán o cene, akosti, rozsahu a čase zhotovenia diela, avšak nedokázal špecifikovať žiadnu z týchto obsahových náležitostí zmluvného vzťahu; (2.) s jeho námietkou, že faktúru nie je možné považovať za relevantný dôkazný prostriedok existencie zmluvného vzťahu a jeho konkrétnych atribútov, keďže ide len o jednostrannú výzvu na poskytnutie plnenia (to dovolateľ uviedol v súvislosti so záverom súdu prvej inštancie, že viaceré faktúry, predtým uhradené žalovaným v rámci I. a II. fázy realizácie diela, ktoré neboli predmetom sporu, sú dôkazom, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový právny vzťah, z ktorého vznikol žalobcovi nárok na úhradu žalovanej sumy); (3.) s jeho námietkou nepreukázania všetkých podstatných náležitostí ústne uzavretej zmluvy o dielo, keďže obsah dokazovania nebol vyčerpaný otázkou, či medzi stranami vznikol („nejaký“) vzťah zo zmluvy o dielo, ale vyžadoval, aby žalobca preukázal konsenzus vôle oboch zmluvných strán aj vo vzťahu ku konkrétnym atribútom tvrdenej zmluvy, ktoré definujú jeho údajný nárok.

3.2. Žalovaný ďalej uviedol, že v odvolaní namietal neunesenie dôkazného bremena žalobcom v otázke ceny diela resp. požiadaviek ustanovenia § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka, nepreukázal vôľu strán sporu (k momentu uzavretia zmluvy) uzavrieť zmluvu aj bez určenia ceny. Absencia dohody o cene za dielo, resp. vôle zmluvných strán uzavrieť zmluvu aj bez určenia ceny, zároveň potvrdzuje, že žalobcom tvrdená zmluva o dielo nikdy nevznikla, nakoľko táto predstavuje jednu z podstatných náležitostí zmluvy o dielo. Žalovaný zdôraznil, že súd prvej inštancie si výšku ceny diela osvojil de facto ako nespornú skutočnosť. Tento záver (potvrdený odvolacím súdom ako správny) považuje dovolateľ za nelogický, prekvapujúci a arbitrárny. V skutočnosti žalovaný rozporoval skutočnosť, že so žalobcom bola uzavretá zmluva, z čoho je zrejmé, že rozporoval v celom rozsahu žalovanú sumu. Súdom namiesto toho, aby požadoval od žalobcu, aby ten preukázal cenu diela, resp. existenciu vôle zmluvných strán v čase uzavretia zmluvy uzavrieť zmluvu aj bez určenia ceny diela, spornej faktúre pripísal účinky dvojstranného právneho úkonu.

3.3. K dovolaciu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalovaný uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a to otázky povahy faktúry a jej dôkaznej sily. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý pripísal

faktúre účinky dvojstranného právneho úkonu, keď uviedol, že uhradenie faktúr nesúvisiacich s predmetom sporu je dôkazom, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový právny vzťah, z ktorého vznikol žalobcovi nárok na úradu dlžnej sumy vo výške 31.384 eur. Tým sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu, zverejnenej v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod sp. zn. R 114/2014, podľa ktorej faktúra je platobný účtovný doklad, ktorému nemožno pripisovať účinky dvojstranného právneho úkonu.

3.4. Dovolaateľ súčasne požiadal o odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (zrejme mal na mysli odklad vykonateľnosti, pozn. dovolacieho súdu), pričom ako dôvody hodné osobitného zreteľa uviedol, že ide o pomerne vysokú sumu, pričom on už neprevádzkuje živnosť, v súvislosti s ktorou malo dôjsť k vzniku žalobcom tvrdeného zmluvného vzťahu. Neodloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia by sa tak v značnom rozsahu negatívne dotklo jeho majetkových pomerov.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

5. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolaací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

9. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, keď miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, predvídateľnosť rozhodnutia, zachovanie rovnosti strán v konaní, relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, ako aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (napr. rozhodnutia

ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

10. Právo na spravodlivý proces je o. i. naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo, že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04).

11. Ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP (tzv. dôvod zmätočnosti) dovolateľ uviedol to, že odvolací súd sa nevysporiadal s viacerými jeho argumentmi uvedenými v odvolaní (a následne aj v dovolaní). K tomu dovolací súd uvádza, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu SR, nie na každý argument strany musia dať súdy odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, ods. 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 107/07).

12. Odvolacie konanie tvorí jeden celok s konaním pred súdom prvej inštancie, ktoré mu predchádzalo, preto odvolací súd - pokiaľ sa v celom rozsahu stotožní s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý potvrdzuje - nemusí dať odpovede na tie odvolacie námietky, ktoré sú len opakovaním argumentácie, s ktorou sa už riadne vysporiadal súd prvej inštancie. Tu postačí v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu odkaz na správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd sa však musí zaoberať tými argumentmi dovolateľa, s ktorými sa súd prvej inštancie nevysporiadal (§ 387 ods. 3 CSP).

13. Vzhľadom na vyššie uvedené považoval dovolací súd za dôvodnú námietku dovolateľa, že súd prvej inštancie ani odvolací súd sa dostatočne nevysporiadali s jeho tvrdením o neunesení dôkazného bremena žalobcom v otázke ceny diela resp. požiadaviek ustanovenia § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka a o nepreukázaní vôle strán sporu (k momentu uzavretia zmluvy) uzavrieť zmluvu aj bez určenia ceny. Odvolací súd k tejto otázke uviedol, že „žalovaný v konaní nepresvedčil, že by nebolo pravdivé tvrdenie žalobcu, že ústna zmluva o dielo bola uzavretá aj bez výslovnej dohody o cene“. Tu však treba pripomenúť, že dôkazné bremeno ohľadom uzavretia ústnej zmluvy o dielo, vrátane jej podstatných náležitostí, medzi ktoré patrí aj niektorá z foriem dohody o cene za dielo podľa § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka, nezaťažovalo žalovaného, ale žalobcu. Okrem toho odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že „žalovaný v konaní nikdy neuviedol, že cena diela nezodpovedá vykonaným prácam“, teda že žalovaný nespochybnil cenu diela. Žalovaný však v priebehu celého konania namietal, že medzi ním a žalobcom vôbec nedošlo k uzavretiu zmluvy o dielo s takým predmetom, ako tvrdí žalobca. So spochybnením uzavretia zmluvy ako celku je logicky spojené aj spochybnenie jednotlivých náležitostí zmluvy. Inými slovami, ak žalovaný tvrdil, že sa so žalobcom nedohodol na takej zmluve o dielo, akú prezentuje žalobca, je v tom obsiahnuté aj tvrdenie, že sa nedohodli ani na cene za dielo, ktorú prezentuje žalobca.

14. Je potrebné dať za pravdu súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu v tom, že z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchov svedkov a zo zálohovej faktúry, na ktorej je výslovne uvedené „záloha na objednaný tovar (kabína)“, a ktorú žalovaný zaplatil, v kontexte s nesporným vykonaním a uhradením skorších prác na hasičskom aute vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k dohode o výrobe a montáži kabíny hasičského auta. Sporným však ostalo, či (a ak áno, akým spôsobom) bola medzi nimi dohodnutá aj cena za toto dielo. Súd prvej inštancie aj odvolací súd uviedli, že „zmluva bola uzavretá bez dohody strán o cene diela“, pričom súd prvej inštancie k tomu ešte doplnil, že to „nespôsobuje

neplatnosť zmluvy o dielo". To by však platilo v prípade, ak by sa na vec vzťahovali ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa zmluvy o dielo (najmä § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Tu však súdy správne dospeli k záveru, že je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (keďže išlo o zmluvný vzťah medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti).

15. Ako už bolo uvedené vyššie, dohoda o cene patrí medzi podstatné náležitosti zmluvy o dielo. Podľa ustanovenia § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka (ktoré je v zmysle § 263 ods. 2 Obchodného zákonníka kogentné) cena musí byť v zmluve dohodnutá alebo v nej musí byť aspoň určený spôsob jej určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu uzavrieť zmluvu aj bez tohto určenia. To znamená, že zmluvné strany sa síce nemusia už v čase uzavretia zmluvy o dielo dohodnúť na presnej cene za toto dielo, v takom prípade však buď musia dohodnúť spôsob, akým bude cena určená v budúcnosti (najčastejšie po dokončení diela), alebo sa musia výslovne dohodnúť (zhodne prejsť vôľu), že chcú uzavrieť zmluvu o dielo aj bez určenia ceny za dielo.

16. Z formulácie súdu prvej inštancie, ktorú potvrdil a prevzal aj odvolací súd, že „zmluva bola uzavretá bez dohody strán o cene diela" nie je zrejmé, či mal súd na mysli výslovnú dohodu zmluvných strán o tom, že chcú uzavrieť zmluvu aj bez uvedenia ceny za dielo, alebo skôr opomenutie zmluvných strán dohodnúť sa na cene. Nejde pritom o drobnú nuansu, ako by sa mohlo zdať, ale o podstatnú náležitosť, ktorá v kontexte ustanovenia § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka rozhoduje o tom, či k uzavretiu zmluvy o dielo (s jej nevyhnutnými podstatnými náležitosťami) došlo alebo nie. Pokiaľ medzi zmluvnými stranami nebola dohodnutá cena za dielo a ani spôsob jej budúceho určenia, sú pre platné uzavretie zmluvy o dielo podľa § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka potrebné výslovné a jednoznačné prejavy vôle oboch zmluvných strán, že chcú uzavrieť zmluvu aj bez určenia ceny. Ak mal súd prvej inštancie citovanou formuláciou o uzavretí zmluvy bez dohody strán o cene diela na mysli to, že zmluvné strany prejavili vôľu uzavrieť zmluvu o dielo bez určenia ceny, takáto skutočnosť z vykonaného dokazovania nevyplývala.

17. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolacia námietka žalovaného, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa nepreukázania všetkých podstatných náležitostí ústne uzavretej zmluvy o dielo, vrátane požiadaviek ustanovenia § 563 ods. 3 Obchodného zákonníka (pričom tejto argumentácii nevenoval náležitú pozornosť ani súd prvej inštancie), bola dôvodná. Uvedený prístup súdov nemožno hodnotiť inak než ako porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Preto bolo potrebné napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť. Keďže dôvody zrušenia (potreba dostatočne sa vysporiadať s uvedenou námietkou žalovaného a prípadne k tomu vykonať ďalšie dokazovanie, ak ho niektorá strana navrhne) sa týkali aj rozsudku súdu prvej inštancie, dovolací súd s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov CSP) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd podľa § 449 ods. 2 CSP zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude opätovne zaoberať najmä otázkou, či došlo k platnému uzavretiu ústnej zmluvy o dielo vrátane dohody oboch zmluvných strán týkajúcej sa ceny za dielo v zmysle § 563 ods. 3 Obchodného zákonníka. Podľa toho, k akému záveru na základe vykonaného dokazovania dospeje, následne posúdi nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne znova o trovách pôvodného konania a rozhodne aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Keďže dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku bola vada zmätočnosti podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP, dovolací súd sa v zmysle svojej konštantnej judikatúry nezaoberal otázkou právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 CSP. Avšak vzhľadom k tomu, že dovolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci (otázka povahy faktúry a jej dôkaznej sily) sa v tomto prípade prelínala s dôvodmi podľa § 420 písm. f) CSP (keď súdy podľa dovolateľa pripísali faktúre účinky dvojstranného právneho úkonu), dovolací súd považuje za potrebné vo všeobecnosti konštatovať, že faktúre skutočne nemožno pripisovať účinky dvojstranného právneho úkonu (R 114/2014). Na druhej strane však

zaplatenie faktúry druhou stranou môže byť považované za dôkaz jej súhlasu s podmienkami zmluvy uvedenými na faktúre (najmä identifikácia dodávateľa, predmet diela a jeho cena). A zaplatenie zálohovej faktúry (teda nie samotné vystavenie faktúry žalobcom, ale jej zaplatenie žalovaným) je možné považovať za dôkaz o dohode medzi konkrétnymi zmluvnými stranami (vystaviteľom faktúry a jej adresátom) na vykonaní konkrétneho diela, ktorého špecifikácia je uvedená na tejto zálohovej faktúre. Pokiaľ súd prvej inštancie a odvolací súd takto vyhodnotili zaplatenie zálohovej faktúry žalovaným, nešlo o nesprávne či nelogické hodnotenie dôkazov. Avšak, ako vyplýva z vyššie uvedeného, na to, aby bolo možné konštatovať riadne uzavretie zmluvy o dielo, je potrebné (pokiaľ ide o zmluvu v režime Obchodného zákonníka) preukázať aj jednu z foriem dohody o cene podľa § 563 ods. 3 Obchodného zákonníka, čo v tomto prípade nebolo naplnené.

20. Je ešte potrebné dodať, že najvyšší súd posúdením návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia nezistil splnenie podmienok pre vyhovenie návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP, preto v súlade s ustálenou praxou najvyššieho súdu o tom nevydával samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.